

Bài 5

TÌNH BẠN

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Ai cũng cần có bạn bè và trẻ em có quyền được tự do kết giao bạn bè.
- Thực hiện đối xử tốt với bạn bè xung quanh trong cuộc sống hàng ngày.
- Thân ái, đoàn kết với bạn bè.

II – TÀI LIỆU VÀ PHƯƠNG TIỆN

- Bài hát *Lớp chúng ta đoàn kết*, nhạc và lời : Mộng Lân.
- Đồ dùng hoá trang để đóng vai theo truyện *Đôi bạn* trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

Tiết 1

Hoạt động 1 : Thảo luận cả lớp

* *Mục tiêu* : HS biết được ý nghĩa của tình bạn và quyền được kết giao bạn bè của trẻ em.

* *Cách tiến hành*

1. Cả lớp hát bài *Lớp chúng ta đoàn kết*.
2. Cả lớp thảo luận theo các câu hỏi gợi ý sau :
 - Bài hát nói lên điều gì ?
 - Lớp chúng ta có vui như vậy không ?
 - Điều gì sẽ xảy ra nếu xung quanh chúng ta không có bạn bè ?
 - Trẻ em có quyền được tự do kết bạn không ? Em biết điều đó từ đâu ?
3. GV kết luận : Ai cũng cần có bạn bè. Trẻ em cũng cần có bạn bè và có quyền được tự do kết giao bạn bè.

Hoạt động 2 : Tìm hiểu nội dung truyện *Đôi bạn*

* *Mục tiêu* : HS hiểu được bạn bè cần phải đoàn kết, giúp đỡ nhau những lúc khó khăn, hoạn nạn.

* *Cách tiến hành*

1. GV đọc một lần truyện *Đôi bạn*.
2. GV mời một số HS lên đóng vai theo nội dung truyện.
3. Cả lớp thảo luận theo các câu hỏi ở trang 17, SGK.
4. GV kết luận : Bạn bè cần phải biết thương yêu, đoàn kết, giúp đỡ nhau, nhất là những lúc khó khăn, hoạn nạn.

Hoạt động 3 : Làm bài tập 2, SGK

* *Mục tiêu :* HS biết cách ứng xử phù hợp trong các tình huống có liên quan đến bạn bè.

* *Cách tiến hành*

1. HS làm bài tập 2 (làm việc cá nhân).
2. HS trao đổi bài làm với bạn ngồi bên cạnh.
3. GV mời một số HS trình bày cách ứng xử trong mỗi tình huống và giải thích lí do. Cả lớp nhận xét, bổ sung.

Chú ý : Sau mỗi tình huống, GV nên yêu cầu HS tự liên hệ (Em đã làm được như vậy đối với bạn bè trong các tình huống tương tự chưa ? Hãy kể một trường hợp cụ thể).

4. GV nhận xét và kết luận về cách ứng xử phù hợp trong mỗi tình huống :

Tình huống (a) : Chúc mừng bạn.

Tình huống (b) : An ủi, động viên, giúp đỡ bạn.

Tình huống (c) : Bệnh vực bạn hoặc nhờ người lớn bệnh vực bạn.

Tình huống (d) : Khuyên ngăn bạn không nên sa vào những việc làm không tốt.

Tình huống (đ) : Hiểu ý tốt của bạn, không tự ái, nhận khuyết điểm và sửa chữa khuyết điểm.

Tình huống (e) : Nhờ bạn bè, thầy cô giáo hoặc người lớn khuyên ngăn bạn.

Hoạt động 4 : Củng cố

* *Mục tiêu :* Giúp HS biết được các biểu hiện của tình bạn đẹp.

* *Cách tiến hành*

1. GV yêu cầu mỗi HS nêu một biểu hiện của tình bạn đẹp.
2. GV ghi nhanh các ý kiến của HS lên bảng.

3. GV kết luận :

Các biểu hiện của tình bạn đẹp là : tôn trọng, chân thành, biết quan tâm, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ, biết chia sẻ vui buồn cùng nhau,...

4. HS liên hệ những tình bạn đẹp trong lớp, trong trường mà em biết.

5. GV yêu cầu một vài HS đọc phần *Ghi nhớ* trong SGK.

Hoạt động tiếp nối

1. Sưu tầm truyện, ca dao, tục ngữ, bài thơ, bài hát,... về chủ đề *Tình bạn*.

2. Đối xử tốt với bạn bè xung quanh.

Tiết 2

Hoạt động 1 : Đóng vai (bài tập 1, SGK)

* *Mục tiêu* : HS biết ứng xử phù hợp trong tình huống bạn mình làm điều sai.

* *Cách tiến hành*

1. GV chia nhóm, giao nhiệm vụ cho các nhóm thảo luận và đóng vai các tình huống của bài tập. (Lưu ý HS việc sai trái mà bạn làm trong tình huống có thể là : vứt rác không đúng nơi quy định, quay còp trong giờ kiểm tra, làm việc riêng trong giờ học,...).

2. Các nhóm thảo luận và chuẩn bị đóng vai.

3. Các nhóm lên đóng vai.

4. Thảo luận cả lớp :

– Vì sao em lại ứng xử như vậy khi thấy bạn làm điều sai ? Em có sợ bạn giận khi em khuyên ngăn bạn không ?

– Em nghĩ gì khi bạn khuyên ngăn không cho em làm điều sai trái ? Em có giận, có trách bạn không ?

– Em có nhận xét gì về cách ứng xử trong khi đóng vai của các nhóm ? Cách ứng xử nào là phù hợp (hoặc chưa phù hợp) ? Vì sao ?

5. GV kết luận : Cần khuyên ngăn, góp ý khi thấy bạn làm điều sai trái để giúp bạn tiến bộ. Như thế mới là người bạn tốt.

Hoạt động 2 : Tự liên hệ

* *Mục tiêu* : HS biết tự liên hệ về cách đối xử với bạn bè.

* *Cách tiến hành*

1. GV yêu cầu HS tự liên hệ.
2. HS làm việc cá nhân.
3. HS trao đổi trong nhóm nhỏ hoặc với bạn ngồi bên cạnh.
4. GV yêu cầu một số HS trình bày trước lớp.
5. GV khen những HS đã có cách đối xử tốt với bạn bè và kết luận : Tình bạn đẹp không phải tự nhiên đã có mà mỗi người chúng ta cần phải cố gắng vun đắp, giữ gìn.

Hoạt động 3 : HS hát, kể chuyện, đọc thơ, đọc ca dao, tục ngữ về chủ đề *Tình bạn* (bài tập 3, SGK)

* *Mục tiêu* : Củng cố bài.

* *Cách tiến hành*

Có thể để HS tự xung phong theo sự chuẩn bị trước của các em. Tuy nhiên GV cần chuẩn bị trước một số câu chuyện, bài thơ, bài hát,... về chủ đề *Tình bạn* để giới thiệu thêm cho HS.